Ч. 61. Чернівцї, середа дня 25. мая (7. червня) 1905 р. Ричник XXI.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, пятниції і недїлї,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция
при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Реклямациї неопечатані вільні від оплати почтової.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

„Ми не дамось, нас більше тут!..“

Мимоволї тиснуть ся отсї слова на ум, коли приходить ся дати бодай побіжний огляд подій послїдної недїлї. Вперед величава Головна Рада Сїчова, що, можна надїятись, поведе сїчову справу певним шляхом, відтак численні збори „Рускої Школи“, де порушено тільки важних справ, по них полїтична довірочна нарада, а в кінци величавий ювилей пос. Єр. Пігуляка. Сотки учасників із усїх верств суспільних мимо жаркого сонця й духоти, брало живий удїл в нарадах, передумуючи над красшими шляхами, якими повести-б поступ Буковиньскої Руси. Отсї многолюдні збори і підвисшена бадьора нута, яка гомонїла із промов бесїдників, се найліпший одвіт на ворожі затії, найкрасший доказ нашого консеквентного походу вперед, якого нїчо в сьвітї не в силї спинити, як тільки з словами будуть іти в парі взаїмна вирозумілість і невсипуща, одноцїльна робота...

Довірочна нарада розпочала ся по год. 6 в битком наповненій сали „Народного Дому“. Поруч селян явило ся численно і наше учительство і представники прочої сьвітскої інтелїґенциї та сьвященики, що остають вірні народному прапорови. Із послів явили ся др. Ст. Смаль-Стоцкий, Николай Василько, Єротей Пігуляк та Тодор Левицкий.

Наради розпочав скликуючий отсю довірочну нараду, голова соймового руского клюбу, Др. Стефан Смаль-Стоцкий. Повитавши зібраних висказує цїль довірочної наради, а то поінформоване широкого загалу про послїдні полїтичні подїї. Виборча аґітация вела ся у нас під кличем порозуміня із волоскими народними послами для борби із довголїтним ярмом боярским. Завдяки тому вийшло 6 послів руских а 6 волоских, які й перевели послїдні загально звісні закони. Хоч ті закони не одержали ще санкциї цїсарскої, одначе через їх поухвалюване вже показала ся добра воля тих послів. Що тепер із тими законами станесь хиба не важко вгадати... В виду нової репрезентациї іменував цїсар на предложене кн. Гогенльоге маршалком бар. Юрія Василька а віце-маршалком др. Ст. Смаль-Стоцкого. Волохи в заміну за віцемаршалківство мали мати свого президента банку але лише на 6 лїт із платнею 4—6 тисяч, бо сего вимагав Ончул для др. Ф. Лупу, щоб — як казав — раз его збути ся з голови і на тім стала злагода, яка тривала до 15. мая. Тогож дня приїхав Ончул із [illegible] і поставив домагане, аби Лупу зістав доживотним президентом. Разом із тим поставлено квестию так, що др. Лупу мав позрікати ся свого уряду, а брати 18 тисяч К. платнї. Після сего вияснює бесїдник усї митарства волоских „вільнодумних“ послів (lux a non lucendo), які завели їх до повного паньского жолоба. Острими словами, що находять відгомон в частих окликах обуреня зібраних вказує др. С. на те, як волоскі полїтики уряджують собі прямо забавку із свого безкритичного народу, дбаючи тільки о одно — о поживу, о напхане кишень своїх і своєї рідні, яка як на те доволї численна, а все коштом гіркої мужицкої кервавицї!

Здавало ся, що Буковина піде новим шляхом, що для еї населеня, передовсїм для волоского народу зійшла провідна зоря в особі д-ра Авр. Ончула, на якого ми покладали тілько надій, якого імя величали ми в кождім нашім селї. Але він обманув нас. *(Бурливі оклики: ганьба!)*. Се впрочім не було в послїдний час для нас несподїванкою. Отсе лихо заповідав вже бесїдник у своїй великодній статї в „Буковинї“. Але й ся Ончулівска зрада для нас цїнна, вона повинна нас раз на все навчити, що нам не вірити ворогам! Нам на нїкого не спускати ся! Нашим трівким добутком буде лиш те, чого доробимо ся власним трудом! *(Грімкі, несмовкаючі оплески)*. Бесїдник признає, що зібраний загал надто ласкаво осуджує поведене руских послів, все-ж таки запевнює про їх повну неповинність. Впрочім нема чого лякатись довготревалости нової ворожої спілки — хапчиві жеруни разом довго не витривають! А вивісили вороги прапор ненависти і шовінізму, то нам ладитись би до рішучого оборонного бою. *(Оплески)*. Для зрадників не має нїяких зглядів, руский нарід їм більше не стане вірити, нї не повірить їх заступництва своєї долї. Руский нарід дасть їм належну науку після рецепти, яку вони самі подавали мужикам як при виборі пос. Лупу в Кучурові вел. Проч із дурисьвітами руского і волоского народу із наших сїл! Ворожій навалї не дамось. Нас більше тут! *(Славно, славно, грімкі оплески)*.

(Конець буде).

Працї чужинців про руско-укр. справи.

В послїдних часах культурний сьвіт чим раз більше зачинає інтересувати ся судьбою руско-українського народу, чим раз більше звертати увагу на нашу борбу, наші культурно-національні змаганя і т. д. Сказати се можна про письменників і учених без ріжницї народности, або полїтичних партий. Про голоси нїмецких, шведских, італїйских та іспаньских письменників згадували ми вже. Тепер хочемо посьвятити кілька стрічок голосам француської публїцистики.

Недавно помістив звісний социольоґ др. Фридрих Герц (Dr. Friedrich Hertz) в „L'Humanité“, орґанї француского посла Жоре (Jean Jaures) простору статю п. з.

Др. Франц Опенгаймер. 7)

СОЦИЯЛЬНЕ ЗНАЧІНЄ СПІЛОК.

З нїмецького перевела: Маруся Полтавка.

(Дальше.)

Третьою перешкодою для індустрияльних спілок назвав я боротьбу о дисциплїну. І тут така сама ріжниця житєвих умовин. Чим більше людий получить ся у індустріяльній спілцї, тим важче піддержувати лад в роботї. Бо чим більше робітників у фабричній управі, тим більш вони підлеглі. Із сього повстають в спілцї непереможні трудности. В сїльскій господарцї навпаки, дисциплїна тим слабша, чим більше робітників працює в купі: вони стають чим раз рівноправнїйшими. На великих паньских ланах працюють женцї в рядах і лавах майже як ті жовнїри. В огородництві, при сапаню, підрізуваню й окулїровцї кожен чоловік самостійний. Одним словом: сїльска господарка фарм із зростаючою інтензивностю працї усе більше робити меть ся артистичним ремеслом; а се річ давно відома, що нї одна галузь працї не має стільки шансів для спілкового заряду, як артистичний промисл. Се знав вже Шульце-Делїч.

Та й передусїм: індустрияльна виробна спілка належить до дисгармонїйних спілок, що через внутрішню орґанїчну хибу засуджені на смерть; сїльскі-ж спілки належуть до гармонїйних спілок, з'орґанїзованих так, що інтереси усїх товаришів гармонїзують із собою і тому сї спілки завше удачні. Я не можу тут подати досить трудного основаня сеї тези. Хто хоче із тим познайомитись, най прочитає мої попередні твори. Сїльска спілка саме так гармонїйна спілка, як споживткова і кредитова спілка і тому має такі-ж самі шанси на успіх як і вони; а індустриальна виробна спілка належить до дисгармонїйних і тому нїколи не може вдатись. Я думаю, що на перше питане я відповів достаточно.

Друге і найважнїйше питане, до якого тепер переходжу, було, яку користь можемо мати ми, городяни, наші міські робітники і ремісники від сїльских спілок?

На се питане можна відповісти тільки відповівши на друге, а власне: чи можна приняти, що за помочию сих спілок піднесеть ся цїлу клясу сїльских робітників? Бо в такім разї, як я вже казав, покращає само собою становище висших верств робітничої кляси. Як же, противно, можемо тільки сподїватись, що сї спілки піднесуть лише через асоцияцию поодиноких сїльских робітників понад їхню клясу, тодї й ся форма спілок не може зробити нїчого радикального для розвязаня великого завданя социяльного питаня.

Но, але я гадаю, що наша спілка покаже, що вона доросла до завданя піднести цїлу клясу сїльских робітників, а із ними разом і иньші кляси. Я хочу навести тут причини сеї моєї гадки.

Скажу наперед, що не вірю, щоби держава під якою будь формою правлїня відібрала великі маєтки дїдичів і перемінила їх в спілкові управи. Держава, від коли істнує істория, не була нїколи нїчим иньшим як видїлом пануючої кляси, ну, а розумієть ся тільки фантаст може сподїватись, що вона сама врубає гільку, на якій сидить. Та я й зовсїм не бажав би державної помочи. Сам є чоловік! Де спілки вибороли до тепер перемогу, боролись вони скрізь під прапором самопомочи. Спілки, що помпують других, паралїжують нерв сили господарского чину.

Як пригадаєте те, що я казав, що самий перехід маєтку на власніть спілки, вже підносить його цїну, то згодитесь зі мною, що засноване таких спілок грошевитими людьми, після перших проб виявить себе незвичайно хосенним інтересом, що зовсїм не обіцює ризика, але навряд порадні доходи і добрий процент. Ну, а до дуже гарного інтересу людий не треба довго намовляти. Кілько маєтків нинї завдовжено врівень із вартістю, а то й понад неї. Відома річ, що багато гіпотечних банків вже давно не одержує правильно процентів і тільки тому не зважують ся на лїцитацию, що управляти тими маєтками за помочию урядників коштувало би доросше, та до того вони боять ся „робити відписи“. Як сї люди побачуть перед собою спосіб вратувати своє майно, то вони не вагати муть ся довго ужити його, себ то злїцитувати маєтки і винаймати або продавати їх заложеним для тої цїли спілкам і то добре кермованим. Так само істнують тисячі дуже задовжених дїдичів, що бодай іще мусять сяк-так триматись, але дуже радо вжили би якогось способу, щоби і з честю і основним капіталом вицофати ся. Сї дїдичі, як мати муть охоту й хист до господарства, могти муть роздїлити свою посїлість на спілку і за доживотну плату та тантиеми заступати еї, як доживотні адмінїстратори, і користувати ся помешканням в паньскім домі і правом полювання в лїсах.

Не підлягає нїякому сумнївови, що як перша проба вдасть ся, то в короткім часї сила маєтків перейде на спілки. Хто вважає се утопією, тому пригадаю тільки, що із 16 ткачів, що в 1846. роцї заснували першу споживткову спілку, вже в 1896. роцї зробило ся півтора мілїона членів британських споживткових спілок, себ то числючи сюди і їх родини, коло 4 мілїонів людий, що мали 360 мілїонів власного капіталу, та при обороті в півтора тисяча мілїонів марок, могли видати 155 мілїонів марок, як дивіденду закупна. Тому я далї нагадаю, що із кількох членів заложеного Шульце-Делїчем народного банку, в 1897. роцї зробило ся вже майже 500.000 люда, що мали понад 150 мілїонів марок власного капіталу і рахуючи в округлих числах, могли видати на кредит 1750 мілїонів марок! Тому я нагадаю, що із кількох нїмецьких спілок, які заснував він серед тяжкої боротьби із реакциєю, розмножило ся їх тепер понад 16.000, а число їх членів разом із родинами виносить кілька мілїонів. Сї числа доводять, що кожда спілка, що є так вигідним інтересом, розмножуєть ся невимовно швидко. А тому не підлягає нїякому сумнївови, що і сїльські спілки, скоро виявлять себе, як інтерес, розмножуть ся так само швидко. Чи вони виявлять себе в тім змислї, розумієть ся може показати тільки проба; але що вони подають найкрасші надії, того не може нїхто заперечити.

(Далї буде).

„La question ruthéne“. Др. Герц пише, що між поневоленими народами Росиї єсть другий з ряду що до чисельности славяньский народ — Українцї. З 32 мілїонів Українцїв живе лише 4 мілїони поза межами Росиї. Сей народ звісний в істориї з відвічних борб з монґолами, зі свободолюбних змагань та з чудових народних пісень. Відтак пересказує автор після даних з „Ruthenische Revue“ історию України, подає указ з р. 1876, а в кінци пише дословно: „Досьвід учить, що всякі утиски скорше або пізнїйше розбуджують лише опір. Ідеалїзм украïньской інтелїґенциї побідить всї трудности і поведе до культурного поступу сей народ, що противно як панславісти найбільше любить і признає европейску культуру. Українцї увійшли тепер в контакт з культурним сьвітом через видавану в нїмецкій мові і знаменито редаґовану Р. Сембратовичем „Ruthenische Revue“. А їх змаганя вінчають ся великим успіхом...“

У висшій школї наук полїтичних в Парижи на засїданю „Section d'Histoire et de Diplomatie“ мав президент сеї секциї др. Жорж Вайль (Georges Weil) відчит про Українцїв, їх історию, їх теперішні змаганя, про указ з р. 1876 і про варварску заборону украïньского слова в Росиї, та про положене галицких Русинів. Др. Жорж Вайль користував ся даними з нашого орґану і висказував ся дуже похвально про видавництво „Ruthenische Revue“ і про єї редаґоване.

Француский письменник (Alexandre Ular) Александер Уляр оголосив довшу розвідку про відроджене Росиї, в котрій присьвячує специяльну славу Українцям. Автор користував ся також даними з „Ruthenische Revue“, а особливо статею з 16 числа за рік 1904 п. з. „Die Liebesgabe des russischen Kronprinzen“. Розвідка Уляра появила ся у францускій, нїмецкій і анґлїйскій мові; між иньшими також в книжцї за май „Neue Rundschau“.

Показує ся отже, що уміле ведене видавництва помимо всїх трудностий (які на жаль так гарна справа мусить стрічати) приносить нашій народній справі великі користи. Справедливо пише др. Гедін: „Н а к о л и „R u t h e n i s c h e R e v u e“ б у д е щ е к і л ь к а л ї т т а к с ь в і т л о з а с т у п а т и н а р о д н у у к р а ï н ь с к у с п р а в у, т о п о с т а в и т ь с ю с п р а в у п е р е д о ч и м а к у л ь т у р н о г о с ь в і т а т а к я с н о, щ о н ї х т о н е б у д е в с и л ї є ї з а т е м н и т и...“

Новий Санч, д 1. червня 1905.

Василь Яворский,
посол до Ради державної.

Росия й Японія.

Після вчерашних телєґрам з Вашинґтону виходить, що президент Русвельт в розмові з амбасадором российским ґр. Кассінї жертвував на всякий случай свою інтервенцию в справі мирових переговорів Росиї з Японїєю, при чім заявив, що дальше ведене війни збільшило би лише вимоги і жаданя Японїї, а нїчим би не могло причинити ся до зміни напряму, який подїї воєннї доси взяли. В загалї, як по кождій більшій битві доси, так і тепер преса европейска заговорила про мир, та про держави, які готові при єго заключеню посередничити. Поголоски про заключене мира є тепер частїйші, вискази дипльоматів в сїй справі що раз яснїйші і більше здецидовані, переконаня всїх майже правительств цивілїзованого сьвіта є за заключенєм мира, бо дальше ведене війни булоби лише даремним і проступним проливанєм крови. Та цїлком инакше являє ся ся справа царови і єго правительству. Цар бачить також, що надїї на зміну щастя у війнї теперішній для нього нема, що дальше ведене війни, се лише слїпе марноване гроший і крови людской — та з другої сторони цар і єго правительство знають, що тих 300.000 вояків, що в разї заключеня мира вернулиби з Манджуриї в Росию, то огонь, від якого полумінь революциї огорне цїлу Росию і зготує дуже непевний конець династиї. Цар бачить, що в і н м у с и т ь з а к л ю ч и т и м и р і рівночасно бачить, що він н е м о ж е з а к л ю ч и т и м и р а. І ось щоб з сего блудного колеса судьби якось вибристи, цар, коли вірити послїдним вістям, здецидував ся скликати собор представителїв народу і їм віддати рішенє в справі війни і в тій цїли покликав до себе Віттого, якому поручив випрацювати приготованя до скликаня представителїв народу. Та чи сей експеримент не вийде царови на гірше, як єму здає ся, треба дуже сумнївати ся. Мабуть Немезис історична ослїплює царске правительство і каже єму, мов ратуючому ся на слїпо, вибирати самі найнебезпечнїйші средства ратунку, щоб тим певнїйше і сильнїйше пімстити ся на історичнім пережитку. Коли всї з'усиля чиновництва, всї з'усиля тих, що дали ся звербувати брязкотом золота на зазив царя, розбили ся о груди Японцїв, коли в послїдних днях послїдну надїю царского чиновництва покрили холоднї хвилї японьского моря — тодї чиновництво кличе представителїв народу, кличе народ, а зглядно народи Росиї до сего, щоб они вивели Росию з положеня, в яке єї чиновництво завело. Але звідки цар і єго правительство можуть надїяти ся, що той з'їзд представителїв народа не стане судом їх злодійских вчинків, що відважує ся на такий крок? Коли вісти в тій справі справдять ся і скликане парляменту российского стане фактом доконаним, маймо надїю, що він введе Росию в нову фазу житя без огляду на волю царя.

Российскі кораблї „Олеґ“, „Аврора“ і „Жемчуґ“ під командою адмірала Енкіста завинули до Манїлїї і там будуть інтерновані аж до укінченя війни. Остає ще незвісною річию тілько те, де дїв ся адмірал Добротворский. Що до фльотилї транспортової, яка мала окружити Японїю і дістати ся до Владивостоку, то она без найменьшого сумнїву попаде в руки Японцїв, які в кождій хвилї можуть єї дорогу до Владивостоку перетяти. Так отже з величезної фльоти российскої заледви кілька підрядних кораблїв доплило до Владивостоку і Шанґаю, 3 утікли до Манїлїї, кораблї транспортові блукають ся ще по мори, а решта або в полонї, або на днї моря, 2 адмірали в полонї, 1 погиб, 5000 вояків в полонї, а більше як 10.000 покрили филї Спокійного океану. Такого погрому на мори істория не памятає. Японцї стратили всього 424 людий в убитих і ранених, та три протиторпедовцї.

25-лїтний ювілей пос. Єр. Пігуляка.

Що наш загал вміє пошанувати постійність і безкорисну працю ствердили сотки гостий, які непроглядною юрбою заповнили в недїлю велику салю Музичного Товариства, щоб сьвяткувати 25-лїтє труду і заходів посла Єротея Пігуляка.

Ювилейний комерс відкрив сердечною промовою, голова „Рускої Бесїди“ інсп. О. П о п о в и ч, один із немногих товаришів перших виступів ювилята на поли громадскої працї. Подавши звязко еволюцию нашої країни за послїдних 25 лїт, вказав на заслуги ювилята, якого шанує зірно вся Буковиньска Русь, чого найкрасшим документом сотки привітних письм від усїх руских товариств на Буковинї, які бесїдник передав ювилятови в прегарній гуцульскій, різбленій скринцї, у якої віку вималювала арт. мал. п. Кохановска чудовий образ, який представляє ювилята, як він із гори промовляє до народа. Другий промовив, голова руского клюбу соймового, віцем. др. Ст. С м а л ь - С т о ц к и й, витаючи щиро свого товариша, із яким звікував у ярмі народної працї, з отсим ювилеем. Іменем всего суспільства, складає йому поклін за трівку безкорисну працю. (Грімкі оплески!) 25 лїт служити не легко серед наших обставин, але Ти товаришу прослужив їх, не ждучи заплати, аж вона сама прийшла. Жий же і трівай нам на многі лїта, а тодї сповнить ся Твоє бажане, що осягнеть ся красшу будучність для нашого народа. Многая лїта Тобі!“ Після продукций міщаньского хору промовив дорогий гість із Галичини, посол Олександер Б а р в і н ь с к и й, просячи передовсїм вибаченя, що не в силї вивисказати своїх почувань і вражінь із нинїшної днини. Просить також вибачити, що галицка Русь не спромогла ся вислати більше представників, хоч галицкі полїтики моглиб на Буковинї богато дечому навчити ся. Для бесїдника Буковина, се місце, де він на ново одушевлює ся, набирає нових сил. Бесїдник порівнує ту хвилю, як він був вперве в Чернівцях перед 30 роками, як жив ще пок. М. Устиянович і Продан, час перших починів — із нинїшним днем одушевленя, коли все житє Буков. Руси переливає ся наче в колейдоскопі. За той час все так розвинуло ся, що тільки радуватиб ся і тїшити! І я чую ся щасливим, що можу нинї повитати із 25-лїтним ювилеем мого друга і товариша, що не мало рук приложив до сего дїла, а по за тим не відмовляв і нам в Галичинї і своєї ради й помочи. Через те й сумнїйше відчуваю, що я тут один із Галичини, в якої імени я впрочім не можу і не хочу промовляти. А здалоб ся і нашим патріотам бачити дружину Січову, ту сторож Руси, осьпівану Федьковичем, сьвідоме учительство, що стоїть в безпосереднім контактї з народом! Радує око і ряд щиро-народного духовеньства, якого давно зовсїм не було. Нинїшний день доказує, що наша суспільність живе повним житєм полїтичним, що вміє пошанувати щирого робітника, як ось працю мого товариша-ювилята. Се сьвідчить і про те, що тут вміють далї працювати в тімже напрямі, не руйнуючи зробленого вже другими, так, що зріст Бук. Руси видний не лиш для чужого але й для свого! (*Грімкі оплески*). По продукциях Бояна промовив голова тов. прав. шляхти п. В е р д е ш д е В л а д, передаючи ювилятови грамоту почесного членьства, ім. рус. православного духовеньства О. М а л а н ч у к підніс заслуги ювилята для православної церкви, п. Юр. К н я з ь к и й, витав його як сїчового атаман, п. В. Д о м б р о в с ь к и й від тов. укр. студ. „Сїч“, п. Й. М и ц а к від руского міщаньства, п. П. М і ґ у л я ім. тов. руских студ. „Союз“, а сел. І. Р о с т о ц к и й від кіцманьскої читальнї. Вкінци п. пос. Ф. К а л и т о в с к и й випив на здоровле Вп. жени ювилята, підносячи при тім вагу і значіне жіноцтва. Вузкі рами сего справозданя не дають нам спромоги передати точнїйшого змісту усїх щирих привітів, які публика витала рясними оплесками. Промови переплїтали виступи хору „Бук. Бояна“, Міщаньского і молодїжи. По промові п. Ф. Калитовского підняв ся сам п. ю в и л я т і повитаний рісними оплесками, промовив глубоко зворушений ось так:

„Вельми достойна, так сьвітла як дорога рідна громадо!

Коли отак дивлюсь на отсей величавий руский збір, що лелїє перед моїми очами, то мимохіть виринає передімною і образ минувшости, як то воно на Буковиньскій Руси перед 25 лїтами виглядало; тодї, де ми себе лише ще шукали, кликали, визирали, збирали, та в цїлім краю ледви громадку на кількадесять могли згорнути, хоть ч у ж і нам вже тодї виводили, що нас на Буковинї малоб найбільше проживати.

Серце радїє, веселїє, бодрить ся отою величною нинїшною зміною у нашій суспільности. Але допитлива душа шукає й будучности збагнути: чи отой сьвіжий весняний живий розцьвіт нашого житя-бутя на Буковинї, завяжесь вже в пожадану народну овоч, і чи встигне той наш нещасливий нарід розкошувати раз своєю власною солодкою овочю? Чи може і на нас Буковинцях повторить ся грізна дотеперішна руска судьба: свій власний цьвіт своїми власними пушками розскубсти і нїколи не допустити до того, щоб він завязав ся і дозрів в свій питомий солодкий овоч?!

Може не конче на місци в отсїй сьвяточній хвили отакі трівожні думки будити? А може й противно. Може як раз отся хвилина на то як найдогіднїйша.

Бо чогож властиво згромадили ся ми нинї так численно так сьвяточно на отсїм місци? Чейжеж не на бенкетоване, не на звеличуване самих себе?! Ми перебуваєм тепер стан лише що першого і тому варівкого народного розвитку, нам ще не бенкетувати, а тим меньше звеличувати себе. — Час наш, се час приготовляючої, і тому тяжкої мозольної, спартаньскої працї.

Бо хоть пісня гомонить ми не дамось: „нас більше тут“, то будучність нашу, права наші людскі і природні саме число зовсїм не запевнює ще так, як воно доси в протягу довгих віків не в силї було нас само собою із занепадку двигнути. Ми любимо все вказувати на велике наше 30-мілїонове число. Але число, що складає ся головно з неґативних лїчбів, з круглих нуль, се не число, се мрія. Зітри перші позитивні нечисленні лїчби і велике число розсипає ся, оберне ся в нїчо, себто в численні або бездушні нулї, а се не становить народу, се несьвідома товпа, з котрою сьвідомі люди і народи нїгде нїколи не числили ся і не числять ся.

Перетворити отї численні народні нулї в позитивні народні числа, витворити таким чином сьвідому 30-мілїонову руску громаду, отсе наше так велике, як тяжке народне завдане, отсе наша будучність.

Се зрозуміли ми на Буковинї вчасне і туда звернули всю свою народну роботу. Нормальнеж средство до осягненя сеї великої цїли, се школа. Тому старали ся ми всїма своїми силами насамперед здобути народну а потім і середну школу, в свої руки і здобули єї. (Славно!) А попри то, розсїяні, на підставі чужої школи образовані нечисленні одиницї, згорталим до купи, загрівали, та будували через 25 лїт отсю свою рідну, та тому дорогу громаду. Приготовивши отак питомий ґрунт, значить, коли загал вже в значній части може нас розуміти, приступили ми тепер до впорядкованя й другої сторони питомого культурного житя, до економічного двигненя нашого народу.

В отсїй важкій роботї брав і я живу участь, але не займав в нїй нїколи першого, провідного місця, хиба що був щирим співробітником, кажім добрим народним офіциром. Меньше в ініциятиві а більше в с п о с о б і переведеня завданя лежала може вага моєї народної роботи в нашій спільній праци.

А коли сегодня наша сьвідома громада зійшла ся отут, щоб застановити ся над сумою тої спільної своєї роботи, то моя крихітка подало нинї до того лиш безпосередну причину. Головнаж задача нинїшних зборів се не бенкет, не звеличуване себе, се поважний огляд свого поступу за 25 лїт, рахунок з 25 лїтної спільної народної роботи.

Я рішучо противив ся тому, щоби при тім рахунку зроблено з мене та-

блицю, по котрій малоб ся нинї той спільний рахунок писати, але не помогло нічого, громада сказала, мусить бути, і так стало ся, проти сьвідомої громади нема нї опору нї рекурсу (славно!), вона мусить знати на що еї сего треба і вона то докладно знае.

Сьвітла громадо!

Я сьвідомий вповні своїх слабих, недостатних сил; в мене не вговорить нїхто, мов би отся нинїшна, так сьвітла признака, посьвячена нашому загальному поступови за 25 лїт, відносилось окремішно до моеї крихітки; а коли помимо того опинилось нинї таки все на минї, то се відносить ся хиба тої щирости, стійности, незломности, що в кожду мою дію, казали менї завсїди вложувати свою душу. (Славно! оплески!) Та за се я нічого не винен, бо се натхнула мене так моя дорога мама, такою вона сама була, таким вже і я загину.

І ось із сьвятою згадкою про незабутну мою дорогу маму, а була вона собі з дому така проста мужичка (Славно!) опинив ся я мимоволї коло нашого жіноцтва, в котрого в руках лежить подріб нашої народно-будівничої справи. А се так важке завдане народно-суспільної праці, що нарід зформулував его в окрему пословицю, мовляв: муж тримае хату за один вугол, а жінка за три вугли. Бо що жінка з придбаного мужом материялу в хатї зробить то й буде. Яке серце, яке чуте, яку душу, які погляди мати у свою дитину вплекае, такі будуть наші поколїня, така буде і наша будучність. (Славно!) При нашій суспільній роботї треба отсе добре на тямці мати. А в сім напрямі була наша робота як раз найслабша. Се треба безпроволочно направити.

Але будь що будь, зміряввши оком все то, що в протягу 25 лїт на нашім народнім поли осягнуло ся, то випливають з того дві нестерті правдї: по першім: що напрям і спосіб нашої дотеперішньої народно-суспільної роботи йде правою дорогою та здоровим ходом; а по другім: що наша суспільність тяжкою віковою недолею ще не зломана, ще не зледащіла, ще жизненна, ще гідна красшої будучности. (Оплески!)

Се пізнане при нинїшнім огляді, а ласкаве признане дорогої рідної громади отої нашої дотеперішної працї около відродженя Буковиньскої Руси-України, яке вона отсеї хвилї в мої руки складае, наповняе мою душу солодким вдоволенем та горячою вдячностию для отої ласкавої доброї громади і сталить непопадаючі сили ще до дальшої працї в дотеперішнім напрямі. (Грімкі оплески!)

Приймиж вельмидостойна, едина руска громада, за твою ласкавість, за твою щирість, за твою доброту, за твою прихильність, за твою справедливість, за оту велику честь, якої я нинї від тебе несподївано і неожадано дожив мою горячу, мою не скінчену подяку.

Сьвідома, моя остання дезіза була завсїди: громада все, я нічо! хиба би відчахнена галуза! На твоїх услугах жие і стоїть моя крихітка, тобою гордюсь, тобі клонюсь, перед тобою безусловно бю моїм чолом". Послїдні слова ювилята прямо глушила невмовкаюча буря грімких оплесків і окликів.

Вже добре по півночи замкнув інсп. Попович комерс, звіщуючи, що на сьвято наспіло безлїч привітів, яких тут прямо годї відчитати, а всї вони, бажають ювилятови довгого віку на славу нашого народу!

НОВИНКИ.

Чернівцї, 6. червня 1905.

Личні вісти. Посол Ник. Василько і віцем. др. Ст. Смаль-Стоцкий виїхали до Віднядо Відня.

Що до нужденного становища „Neue freche Lügenzeitung", в послїдних часах нараджувало ся руске учительство вашківского повіту по загальних зборах станівскої філії „Руска Школа" в Станівцях дня 3. мая, а із цїлої Буковини по загальних зборах центрального товариства „Руска Школа" в Чернівцях дня 4. мая с. р., та ухвалило одноголосно не уважати „N. F. L. Z." орґаном учительства, та обовязали ся найблизше число „N. F. L. Z." відослати і еї більше не побирати. Що до поганого становиска п. Кісановича, то підносили ся голоси, щоб висказати ему погорду і обурене, — однак перемогла гадка, щоби над его особою перейти до дневного порядку, бо він того не варта, щоби ми ухвалювали що до него які небудь заяви будь то прихильного будь то неприхильного змісту... *Учитель.*

Віче укр. академиків в справі університетскій відбуло ся недавно в будинку університету львівского. Анї сенат, анї ректор не вислали своїх заступників. З професорів брав участь в нарадах віча тілько проф. Дністряньский в характері приватнім. По довшім рефератї акад. С. Барана в справі утраквістичного характеру львівского університету, забирав між иньшим в дискусиї голос і проф. Дністряньский. Принято резолюцию референта, яка зазначуе, що вічевики, не резиґнуючи з борби о самостійний україньский університет, домагають ся на разї креованя на львівскім університетї 5 нових катедр з язиком викладовим україньским, именно. права римского, австрийскої процедури цивільної, права торговельного і векслевого, економії і права адмінїстрацийного. Дальше резолюция домагае ся іменованя Українців членами комісиї для іспиту правноісторичного. Вкінци взивають вічевики всїх правників Українців, що подають ся до І. іспиту, щоб в поданях зазначували, що хотять здавати по україньски, а послів руских, щоб постарали ся о написи на університетї в язицї україньскім побіч польских для зазначеня утраквістичного характеру університету.

Нові віцебурмістри. На пятничнім засїданю ради м. Чернівців вибрано першим віцебурмістром бар. Ф. Фірта (Нїмець), а другим д-ра Балмоша (Волох).

Трясене землї навістило Цетинію, через що богато домів е так ушкоджених, що годї в них навіть мешкати. Богато домів таки позавалювало ся; се відносить ся передовсїм до магометаньскої дїльницї, Баченик. Розуміе ся, що не обійшло ся тут без жертв. До тепер добуто 120 вбитих і 250 ранених.

Праця студентів в Америцї. Студенти університетскі в Америцї не гордять нїякою працею, щоб лише заробити чесно на удержане і жите та на студиї. На 120.000 студентів університетских в Америцї 45% кінчить студиї без помочи родини. В Сиракузах прим. убогі студенти сповняють рано обовязки возьних склепових, зимою змітають сніг з дахів, а відтак біжуть на виклади. По викладах услугують до стола товаришам по клюбах, а вечерами мають яке платне занятє у містї. Студентки зарабляють головно писанем на машинї, або приймають посади помічниць в господарствах домашних. А правдиво демократична суспільність американьска цїлком не гордить тими бідними студентами, а противно високо їх цїнить. Тїшать ся они також пошаною своїх богатших товаришів. Так прим. одного студента, що на жите заробляв як простий робітник в фабрицї, вибрали товариші на почесне становище президента кляси сенїорів. Желїзна енерґія тої молодїжи працюючої і учачої ся мусить заімпонувати кождому.

Великі поклади земного воску найдено останними часами в португальских посїлостях полуднево-східної Африки.

Оповістки і т. п.:

Русинів Сторожинецкого повіту запрашае „Руска Бесїда" і „Руска Школа" в Чернівцях на отворене своїх Філїй, які відбудуть ся сего четверга, 8. с. м., о 11. годинї перед полуднем і о 2. годинї по полудни в Сторожинци в готелю Центральнім з таким дневним порядком: 1) Поясненє статутів, 2) впис членів, 3) вибір виділу і 4) вільні внески. На збори прибудуть посол Єротей Пігуляк і відпоручники обох товариств із Черновець. Надїемо ся, що руска інтелїґенция місцева і зі всїх руских сїл Сторожинецкого повіту не тільки що прибуде в повнім числї, але заохотить і селян до громадної участи в сих перших зборах обох філїй і взагалї в сїй першій манїфестациї руского житя сего повіту, в якій повинні взяти участь всї інтелїґентні Русини і Русинки враз із просьвіченим селяньством, що згуртоване вже в читалнях і касах руских сїл сего повіту.

Позір! Перше засїдане Старшини „Союза Січий" на Буковинї відбуде ся в пятницю дня 9. с. м. о год. 7-ій веч. в сали „Народного Дому" в Чернівцях. На порядку дневнім стоїть: 1. Уконституоване старшини. 2. Вільні внесеня. (На основі § 10. Уставу „С. С. н. Б." належать до старшини крім 7 членів вибраних „Головною Радою" також і всї кошові „Січий".) — *Єротей Пігуляк*, отаман „С. С. н. Б."

Загальні збори товариства Руско-Міщаньскої Читальнї в Чернівцях відбудуть ся в недїлю, дня 11. червня н. ст. 1905. року о годинї 2-ій по полудни в великій сали „Народного Дому" улиця Петровича ч. 2. із слїдуючим порядком дневним: 1. Привитане гостий. 2. Прочитане протоколу з послїдних загальних зборів. 3. Справоздане виділу з дїяльности. 4. Справоздане касове. 5. Вибір нового виділу. 6. Вільні внесеня. — За Виділ: *Йосиф Митцак*, голова. *Іван Ясїнїцкий*, секретар.

Тов. „Кіцманьский Боян" устроюе в честь Ізидора Воробкевича дня 15. с. м. 1905. р. в сали громадского уряду в Кіцмани Концерт із отсею програмою: 1. Вступне слово: дир. С. Шпойнаровский. 2. Воробкевич: а) Помарнїли; б) В чужинонцї загибаю хор мішаний. 3. Кониський-Нижанковський: Люблю дивитись. Тенор.-барітон. дует. 4. Шевченко-Топольницький: Три шляхи, хор муж. 5. Деклямация. 6. Ян Ґаль: Народні піснї, хор мужеский. 7. Шевченко-Лисенко: Гетьмани, сольо барітонове в супроводї фортепяну. 8. Шевченко-Воробкевич: Думи мої, хор муж. 9. Лисенко: Народні піснї, хор міш. — Вступ від особи 2 кор., для селян і учеників 20 сот., чистий дохід призначений на будову „Народного Дому" в Кіцмани. Початок о годинї 8-ій вечером. По концертї відбуде ся комерс.

Із штуки і лїтератури.

Др. Ґеорґ Адам про „Землю" Кобиляньскої. В 16. ч. берлїньского двомісячника „Das litterarische Echo" подав звісний нім. письменник начерк нашого письменьства за рр. 1902—1904, в якому згадуе між иньшим про смерть Сидора Воробкевича, а відтак посьвячуе послїдній випечатаній повісти нашої письменицї п. Кобиляньскої доволї простору згадку. Кажемо „послїдній, випечатаній", бо п. Ольга Кобиляньска, яка тепер для поратованя здоровля виїхала на купелї за границю до Bad Nauheim, — як зачуваемо — вже покінчила новий більший роман. Др. Адам пише: „Між найновійшими лїтературними появами звертае на себе увагу передовсїм новий твір О. Кобиляньскої. Роман Кобиляньскої „Земля" розповідае одну із захоплюючих траґедий з житя мужиків, що проминае то із рівним супокоем то серед напрасних бур але в основі все безслїдно понад добротливу та безмилосердну все змінчаву і вічно ту саму матїр-землицю, яка для чоловіческих синів, яких носить, живить і хоронить е змістом житя і долею. Оттака пара людий, що в цїлім своїм житю і всїй сути туго зросли ся, прямо утотожнили ся з землею, якої кусень добули невтомимою, твердою працею на свою власність, виховала собі двох наслїдників свого майна і працї, вірного й сильного, похожого на батька Михайла і звироднїлого, змінчивого Саву. Коли Михайло, відорваний від землї мусить сповняти незрозумілу для него цїсарску службу, приходить ся Саві перебрати працю старшого брата на себе; оттодї і над ним запановуе могучість землї і задля землї вбивае повертаючого брата, який найшов собі вже й жінку, щоб разом із нею як свій ґазда посьвятити всю силу батьківскому трудови. Знаменито вдала ся стать старого Івонїки, що „любить і знае землю в кождій порі року, у всїх еї настроях, як самого себе", що при всїй мужицкій обмежености е чоловіком простої величини. І братовбійникови не може він відмовити своеї батьківскої любови, сьвідомість страшного вчинку ховае він із желїзною силою в своїм нутрі і нїкому не каже, як страшно покарав Господь двічи його хату. Надїл убитого передае одначе синови колишної любки його Михайла, якого любязно гладить старими твердими мужицкими долонями; він бачить, що в нїм виростае красша будучність, бо він мае стати „ученим", щоб бути вільним від пригноблюючого, демонїчного панованя землї. Усї глибокі, психольоґічні проблеми виведено не яскраво а природно, і коли перша частина повісти ізза великої скількости образців із мужицкого житя на Буковинї, яка е вітчиною письменицї, е за простора, то друга частина стоїть на висотї повної сили; в отсьому творі визначуеть ся ще і нїжний талан Ольги Кобиляньскої в принаднім замальовуваню природи."

Із нашої журналїстики. В Канадї, в Віннїпеґу почав виходити місячник „Ранок", що мае бути орґаном тамошної незалежної церкви.

Міжнародну виставу штуки в Монахові отворив сьвяточно в пятницю князь Люітпольд в присутности двірских достойників і заступників чужих держав. Виставу уладжено в хрустальній палатї.

Лїтературно-науковий Вістник. Річник VIII. Том XXX. книжка VI. за червень 1905. Зміст: а) части белетристичної: Із поезій Миколи Вороного. Ольга Коренець: Нянька. Надїя Кибальчич: І. Буря, II. Ніч. Микола Дерлиця: Хмиз. О. Плющ: Палкий мисленник і учитель. Андрій Чайківський: З ласки родини (далї буде). Франк Норріс: Вир. До анекдотичної біоґрафії Шіллера, б) наукової; М. Грушевський: Огвертий лист до гр. кат. ординаріятів і духовеньства. О. Вишневський: На переломі (далї буде). Реферат комісиї у справі знесеня заборон україньского друкованого слова (конець буде). Іван Франко: Двоязичність і дволичність. М. Грушевський: Конституцийне питанє і україньство в Росиї. Павло Волосенка: Виріб колодок у Сьвйонтнїках Горішних коло Кракова. В. Львівський: Нові книжки. Від Україньскої Демократичної Партиї. Хронїка і бібліоґрафія. — На отсім випуску фіґуруе вже як видавниця Л. Н. Вістника укр. рус. видавнича спілка у Львові, а не наук. тов. ім. Шевченка.

Ruthenische Revue. Halbmonatsschrift. III. Jahrgang. 2. Maiheft. Nr. 10. Inhalt: An die Scholle gebunden. Von Reichsratsabgeordneten Basil R. v. Jaworskyj. — Zum Kampfe gegen die Mundsperre in der Ukraine. — Briefe aus und über Russland. Von Romanow. — Das Ausland über die ruthenische Frage. VI. Die Ruthenen. Von Alexander Ular. — Die Anzahl der Ruthenen in Europa, Asien und Amerika. Von Iwan Netschuj-Łewickyj (Kijew). — Die Nadel. Eine Erzählung von Ołeksa Storożenko.

Гумористичний кутик.

Мала, а прикра ріжниця. Наша будучність е на морю! — сказав Вільгельм II. Наша будучність е **під** морем! — сказав Микола II. на вість о погромі Рождественьского.

Малий фейлетон.

Іван Турґенеєв.

Вдоволений чоловік.

По вулицї столицї спішив, підскакуючи, ще молодий чоловік. — Його рухи веселі, скорі; очі сяють, уста всьміхають ся, приемно червонїе зворушене лице... Він саме вдоволене й радість.

Що притрапилось йому? Припала йому якась спадщина? Авансував він? Спішить він може на rendezvous? Або може — поснїдав гарненько — і чутя здоровля, чутя великої сили розіграло ся в його цїлім тїлї? Невже-ж поклали на його шию твій червоний, осьмоугольний хрест, польский королю Станиславе!?

Нї! Він склав на свойого знакомого клевету, розширив еї пильненько, почув еї, ту саму клевету з уст другого знакомого — і сам повірив їй.

О, який вдоволений, який добрий в сїй хвилї — сей милий, богато заповідаючий молодий чоловік!

Переклав *В. К.*

При змінї місяця просимо відновити передплату.

Оголошеня Кас райфайзеньских.

Звичайні загальні збори каси пожичкової і щадничої для громади **Ш и ш к і в ц ї** стоваришеня зареєстрованою з необмеженою порукою відбудуть ся дня 18. червня 1905 о 2. годинї пополудни з слїдуючим порядком дневним: 1. Перечитане протоколу попередних зборів. 2. Справоздане касове за рік 1904. 3. Розділ чистого зиску. 4. Вильосоване двох членів ради надзорчої. 5. Вибір касиера і установлене єму платнї. 6. Вільні внесеня і запитаня. — За старшину *Пилип Андрюк*, начальник.

Звичайні загальні збори каси позичкової і щадничої для громади **Ю ж и н е ц ь** відбудуть ся дня 15. червня 1905 в 11. годині рано в домі Михайла Григірчака з слїдуючим дневним порядком: 1. Відчитане протоколу загального збору з року 1904. 2. Предложене замкненя рахунків за рік 1904. 3. Вибір старшини 4. Доповняючий вибір ради надзорчої. 5. Вільні внесеня. — За старшину *Василь Бачиньский*, касиер.

Загальні весняні збори каси пожичкової і щадничої для громади **Б о я н ч у к** відбудуть ся дня 21. червня 1905. в 2. годині пополудни із слїдуючим дневним порядком: 1. Прочитане протоколу. 2. Справоздане касове. 3. Вибір касиера. — *Михайло Зелїзний*, начальник.

Ц. к. Високим правительством концесіоноване

Міжнародне бюро для подорожи „Globus"

в Чернівцях (Буковина)

ул. Ратушева ч. 14. (Matildenhof)

продає желїзничі і корабельні карти їзди до всїх місцевостий в Европі, Азиї, **Америцї, Канадї,** Африцї, Австралії і пр. і пр.

Всяких вияснень в справі їзди де-не-будь уділяє ся даром.

53 (4—?)

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть

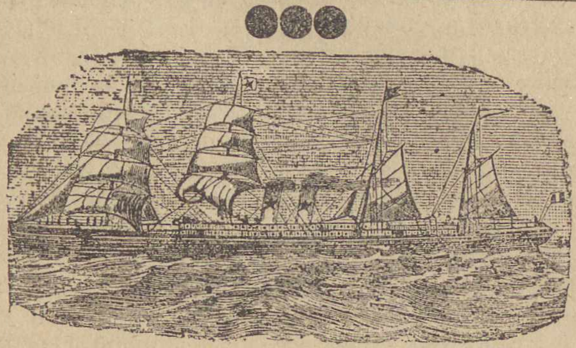
NERVOL

аптика др. Ю. Францоза в Терноподи.

Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всяких ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol" і не принимати нїяких „Нервотонів".

Цїна флякона 80 сот. 10 фляконів (флящощок) 8 кор. з оплатою і опакованем. — (?—?)

Високим ц. к. правительством концесіонована

Високим ц. к. правительством концесіонована

RED STAR LINE

Лінія червоної зьвізди

Львів перед тим: **ул. на Болонє ч. 8. I поверх,** тепер: **ул. Городецка ч. 89. II поверх.** напротив головного жел. двірця.

37 (7—12)

Перевозить пасажирів впрост зі Львова через Антверпію до Америки північної і Канади поспішними пароходами. Продажа карт американьских желїзниць у всїх напрямах. — Проспекта даром і оплатно.

Я, Анна Чіляк

—52)

завдячую власн... находови помад... котрої уживан... мого волося дій... 185 см. довготи. одиноке средст... випадания волося, ск... ляє і приспішає его зріс... віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуси і бороду, запобігає передчасному лисеню і сивіню, взагалї чудотворна ся помада вертає волосям так на голові як на бородї натуральну полискуючу бавру. Дїлає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяців.

Цїна одного слоїка **1 зр., 2, 3 і 5.**

Щоденна розсилка в цїлий ссвіт за попереднім надісл... нем гроший, або за п... слїплатою. Найлїп... замавляти просто з... брики:

Анна Чіл...
Віденъ
I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: **Шмід і Фонтін.**

Заряд друкарні „Руской Ради" звертає увагу інтересованих, що всякі друкорти висилає **лиш** за попереднім надісланем належитости або за послїплатою.

КАНЦЕЛЯРИЯ друкарнї товариства „Руской Ради" отворена в недїлї і свята від $^{1}/_{2}$11 до $^{1}/_{2}$1 год. попол.

КРАСНЕ, ДОБРЕ і ДЕШЕВЕ.

Улиця Ратушева ч. 6 Готель „Централь" — Улиця Ратушева ч. 6 Готель „Централь"

51 (3—?)

Перед тим

МАРКУС ФУРЕР

Кождого сезону Новости конфекциї для пань панночок і панів. НОВОСТИ: в жакетах ковнїрах і плащах з найлїпших штофів віденьских і берлиньских.

Маґазин одягів дамских і мужеских **Чернівцї** ул. Ратушева 6. Готель „Централь" (в льокалю Якова Ґольда)

ВСЇЛЯКІ ЗАМОВЛЕНЯ виготовляють ся сейчас.

Одяги для панів хлопців і дїтий. **Загортки, ульстри і шляфроки.** Футра звичайні і до подорожи і всїлякі в сю галузь входячі артикули з першорядних фабрик.

Красне, добре і дешеве. — Красне, добре і дешеве.

КРАСНЕ, ДОБРЕ і ДЕШЕВЕ.

ПАНОВЕ що побрали календарі Руской Бесїди в розпродаж, зволять **безпровολочно найдальше до 5-го червня** с. р. прислати гроші або календарі, бо крайна пора вже вирівнати рахунок друкарнї.

З поважанєм Ів. Захарко.

Друкарня „Руской Ради" в Чернівцях має на складї **Книги і друки для Кас райфайзеньских.**

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівцї, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

Поручаю найбільший вибір лїтних артикулів після найновійшої моди.

Парасолї від сонця, чисті шовкові з наймоднїйшими ручками. Чорні En tout cas (ґаранция через один рік, у всїх модних красках. Циґарницї і прочі подібні артикули після послїдної моди. Парасольки дитинячі, парасолї від дощу, для панів, пань і дїтий, ріжного рода.

Товари обувяні з американьскої фабрики Hathavay Soule & Harrington в Бостонї. Самостійна продаж обуви з Boxealt i Chevreaux, черевики систему д-ра Лямана і сандалки Кнайпа, півчеревики домові і ріжні найлїпшої якости для панів і дам як також черевики до вправ ґімнастичних.

Артикули шпортові. Відбивачі до гри Lavn-Tennis, бальони, больцї, шапки і т. п. до того прибори.

Рукавички Glacé, Chair, шовкові, півшовкові, à jour всїлякого рода. Паньчохи, дамскі сїтки, паньчохи для дїтий найлїпший виріб, сїткові кафтанички, зарукавочки у всїх модних красках.

Капелюхи найлїпші Panama, Abanilla фльорентиньскі, з рижової соломки, найлїпших заграничних фабрикатів для панів, пань і дїтий.

Дамскі шпортові шапочки анґлїйскі в ріжних красках, найлїпших фабрикатів.

Капелюхи фільцові легкі лїтні після моди, в ріжнородних красках

Шапочки для панів дїтий з ріжного штофу і ріжної сорти звичайні і до подорожи.

Біле з правдивого анґлїйского зефіру, в десень, білі пікові, гладкі, фалдовані під ґарантиєю. Ковнярики і маншети, білі і в красках.

Кравaтки тукраєві і анґлїйскі, кождого місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валїзок, куфрів, пуделок, ташок, клунків і ремінцїв до пакованя, касет, циратових мішочків, нецезарків, пледів, мішків на біле, дамских мошонок на дорогоцїнности і т. д.

Склад ґойдиярской фабрики обуви A. L. Popper.

Видає товариство **„Руска Рада"**, в Чернівцях. За редакцию відповідає: Іван Захарко
З друкарнї товариства „Руской Ради" в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.